

BELGISCHE KAMER VAN  
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

---

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS  
DE BELGIQUE

---

# Handelingen

# Annales

INTEGRAAL VERSLAG  
VAN DE OPENBARE VERGADERING VAN DE

COMPTE RENDU INTÉGRAL  
DE LA RÉUNION PUBLIQUE DE LA

COMMISSIE VOOR DE JUSTITIE

COMMISSION DE LA JUSTICE

VAN

DU

**22-02-2000**

**22-02-2000**

|              |   |                                                                                                        |
|--------------|---|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| AGALEV-ECOLO | : | Anders gaan leven / Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales                    |
| CVP          | : | Christelijke Volkspartij                                                                               |
| FN           | : | Front National                                                                                         |
| PRL FDF MCC  | : | Parti Réformateur libéral - Front démocratique francophone - Mouvement des Citoyens pour le Changement |
| PS           | : | Parti socialiste                                                                                       |
| PSC          | : | Parti social chrétien                                                                                  |
| SP           | : | Socialistische Partij                                                                                  |
| VLAAMS BLOK  | : | Vlaams Blok                                                                                            |
| VLD          | : | Vlaamse Liberalen en Democraten                                                                        |
| VU&ID        | : | Volksunie&ID21                                                                                         |

*Afkortingen bij de nummering van de publicaties :*

DOC 50 0000/000 : Parlementair Document van de 50e zittingsperiode +  
het nummer en het volgnummer  
QRVA : Schriftelijke Vragen en Antwoorden  
HA : Handelingen (Integraal Verslag)  
BV : Beknopt Verslag  
PLEN : Plenumvergadering  
COM : Commissievergadering

*Abréviations dans la numérotation des publications :*

DOC 50 0000/000 : Document parlementaire de la 50e  
législature, suivi du n° et du n° consécutif  
QRVA : Questions et Réponses écrites  
HA : Annales (Compte Rendu Intégral)  
CRA : Compte Rendu Analytique  
PLEN : Séance plénière  
COM : Réunion de commission

*Officiële publicaties uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers*

Bestellingen :  
Natieplein 2  
1008 Brussel  
Tel. : 02/549 81 60  
Fax : 02/549 82 74  
www.deKamer.be  
e-mail : alg.zaken@deKamer.be

*Publications officielles éditées par la Chambre des représentants*

Commandes :  
Place de la Nation 2  
1008 Bruxelles  
Tél. : 02/549 81 60  
Fax : 02/549 82 74  
www.laChambre.be  
e-mail : aff.generales@laChambre.be

## Inhoud

### Dinsdag 22 februari 2000

#### COMMISSIE VOOR DE JUSTITIE - COM 126

Interpellatie van de heer Guido Tastenhoye tot de minister van Justitie over "het gerechtelijk onderzoek naar de moordenaar van een winkelierster" (nr. 256)

*sprekers* : **Guido Tastenhoye, Hugo Coveliers, Marc Verwilghen**, minister van Justitie

Mondelinge vraag van de heer Yves Leterme aan de minister van Justitie over "de justitiehuisen" (nr. 1105)

*sprekers* : **Yves Leterme, Marc Verwilghen**, minister van Justitie

Mondelinge vraag van de heer Jo Vandeurzen aan de minister van Justitie over "het spanningsveld in hoofde van straathoekwerkers tussen de geheimhoudingsplicht zoals voorzien in artikel 458 van het Strafwetboek en de aangifteverplichting, zoals voorzien in artikel 29 van het Wetboek van Strafvordering" (nr. 1119)

*sprekers* : **Jo Vandeurzen, Marc Verwilghen**, minister van Justitie

Mondelinge vraag van de heer Geert Bourgeois aan de minister van Justitie over "het af luisteren van GSM's tijdens Euro 2000 en de wettelijke basis daarvan" (nr. 1121)

*sprekers* : **Geert Bourgeois, Marc Verwilghen**, minister van Justitie

Mondelinge vraag van de heer Yves Leterme aan de minister van Justitie over "de tegenstrijdige verklaringen van Justitie in het dossier autodiefstallen (bende van Roubaix)" (nr. 1124)

*sprekers* : **Yves Leterme, Marc Verwilghen**, minister van Justitie

Mondelinge vraag van de heer Karel Van Hoorebeke aan de minister van Justitie over "de omzendbrief inzake de taakverdeling tussen de lokale en de federale politie" (nr. 1107)

*sprekers* : **Karel Van Hoorebeke, Marc Verwilghen**, minister van Justitie

Mondelinge vraag van de heer Bart Laeremans aan de minister van Justitie over "de nakende vrijlating van de vijfvoudige moordenaar Horion" (nr. 1130)

*sprekers* : **Bart Laeremans, Marc Verwilghen**, minister van Justitie

Mondelinge vraag van de heer Geert Bourgeois aan de minister van Justitie over "de doorlooptijd van de zaken in het Hof van Cassatie" (nr. 1133)

*sprekers* : **Geert Bourgeois, Marc Verwilghen**, minister van Justitie

## Sommaire

### Mardi 22 février 2000

#### COMMISSION DE LA JUSTICE - COM 126

Interpellation de M. Guido Tastenhoye au ministre de la Justice sur "l'instruction judiciaire concernant l'assassinat d'une commerçante" (n° 256)

*orateurs* : **Guido Tastenhoye, Hugo Coveliers, Marc Verwilghen**, ministre de la Justice

Question orale de M. Yves Leterme au ministre de la Justice sur "les maisons de justice" (n° 1105)

*orateurs* : **Yves Leterme, Marc Verwilghen**, ministre de la Justice

Question orale de M. Jo Vandeurzen au ministre de la Justice sur "la tension dans le chef des éducateurs de rue entre le secret professionnel visé à l'article 458 du Code pénal et l'obligation de dénonciation visée à l'article 29 du Code d'instruction criminelle" (n° 1119)

*orateurs* : **Jo Vandeurzen, Marc Verwilghen**, ministre de la Justice

Question orale de M. Geert Bourgeois au ministre de la Justice sur "l'écoute de GSM lors de l'Euro 2000 et sur le fondement légal de celle-ci" (n° 1121)

*orateurs* : **Geert Bourgeois, Marc Verwilghen**, ministre de la Justice

Question orale de M. Yves Leterme au ministre de la Justice sur "les déclarations contradictoires de la justice dans le dossier des vols de voitures (bande de Roubaix)" (n° 1124)

*orateurs* : **Yves Leterme, Marc Verwilghen**, ministre de la Justice

Question orale de M. Karel Van Hoorebeke au ministre de la Justice sur "la circulaire relative à une répartition des tâches entre la police locale et fédérale" (n° 1107)

*orateurs* : **Karel Van Hoorebeke, Marc Verwilghen**, ministre de la Justice

Question orale de M. Bart Laeremans au ministre de la Justice sur "la libération imminente du quintuple assassin Horion" (n° 1130)

*orateurs* : **Bart Laeremans, Marc Verwilghen**, ministre de la Justice

Question orale de M. Geert Bourgeois au ministre de la Justice sur "la durée de traitement des affaires à la Cour de cassation" (n° 1133)

*orateurs* : **Geert Bourgeois, Marc Verwilghen**, ministre de la Justice



## COMMISSION DE LA JUSTICE

RÉUNION PUBLIQUE DU  
MARDI 22 FÉVRIER 2000

---

De vergadering wordt geopend om 10.32 uur door de heer **Fred Erdman**, voorzitter.

La réunion est ouverte à 10.32 heures par M. **Fred Erdman**, président.

**Interpellatie van de heer Guido Tastenhoye tot de minister van Justitie over "het gerechtelijk onderzoek naar de moordenaar van een winkelierster" (nr. 256)**

**Interpellation de M. Guido Tastenhoye au ministre de la Justice sur "l'instruction judiciaire concernant l'assassinat d'une commerçante" (n° 256)**

De heer **Guido Tastenhoye** (Vlaams Blok) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, op 25 maart 2000 zal het precies een jaar geleden zijn dat er een schokgolf van verbijstering, verontwaardiging en ongeloof door Antwerpen ging, toen de jonge winkelierster Christel De Jongh, moeder van een zoon, in haar boetiek in de Antwerpse Offerandestraat op een beestachtige wijze werd afgeemaakt met messteken.

Even voor sluitingstijd, op die bewuste donderdag, stapte de moordenaar van Christel haar zaak binnen en maakte haar af met messteken in de hand, het hoofd, de borst en de rug. De jonge vrouw zeeg neer in de armen van een buurvrouw en stierf. De buit van deze brutale roofmoord zou nog geen 1 000 frank hebben bedragen. In de pers werd gewag gemaakt van een mogelijke afrekening omdat Christel zou hebben geweigerd geld af te staan aan aftroggelaars, de zogenaamde racketeering.

Getuigen van de moord hebben een man van 20 tot 25 jaar zien wegrekken. Twee dagen na de feiten beschikten de gerechtelijke diensten reeds over een bruikbare robotfoto van de vermoedelijke dader. In tegenstelling tot wat anders in een dergelijke moordzaak gebruikelijk is, werd deze robotfoto niet getoond op televisie, noch verspreid via de gedrukte pers. Pas drie maanden later werd de robotfoto verspreid, toen de dader ruimschoots de tijd had gekregen om onder te duiken.

## COMMISSIE VOOR DE JUSTITIE

OPENBARE VERGADERING VAN  
DINSDAG 22 FEBRUARI 2000

---

Mijnheer de minister, enkele weken na de feiten bracht een Antwerps politiemans mij ervan op de hoogte dat er een robotfoto voorhanden was maar dat hij niet mocht worden vrijgegeven omdat er parlementsverkiezingen op komst waren. Men vreesde voor electorale winst voor het Vlaams Blok, mede omdat de dader een vreemdeling bleek te zijn van het Noord-Afrikaanse type. Ik hechtte toen weinig geloof aan de bewering van deze politiemans omdat het mij zo onwaarschijnlijk leek. Ik had nog een klein beetje geloof in het gerecht, maar daar blijft nu, een jaar later, nog heel weinig van over. Het parket was volgens mijn informatiebron inderdaad bijzonder bang omdat de robotfoto, die duidelijk aantoonde dat het om een Noord-Afrikaan ging, koren op de molen zou zijn geweest van het Vlaams Blok. De robotfoto is wel degelijk ingehouden op vraag van het parket. Mijn informatiebron is in dat opzicht formeel.

Mijnheer de minister, wie heeft de opdracht gegeven aan het parket om deze foto in te houden ? Thans ben ik geneigd te geloven - tenzij u mij hier van het tegendeel kunt overtuigen - dat het gerechtelijk onderzoek inderdaad werd gesaboteerd. Ik ben des te meer daartoe geneigd na uw antwoord op mijn parlementaire vraag nr. 53 van 28 september 1999. Pas 4 maanden later, eind januari 2000, hebt u mijn vragen beantwoord, maar helemaal niet tot mijn voldoening. Integendeel, uw antwoorden roepen nog meer vragen op. Voor mij is het intussen zonneklaar dat de politie de precieze identiteit van de vermoedelijke moordenaar kent. Mijn bron is in dat opzicht ook formeel. U bevestigt trouwens in uw antwoord dat het om een Marokkaan zou gaan, die naar Nederland zou zijn gevlucht.

Daarom zouden nadien verzoeken om rechtshulp aan Nederland zijn gericht en volgens de zeer vage inlichtingen die u ontving van de gerechtelijke politie, zou dit mede de reden zijn waarom de robotfoto zo lang werd ingehouden.

Welnu, daarvan geloof ik weinig of niets, mijnheer de minister. Immers, twee dagen na de feiten was er een bruikbare robotfoto ter beschikking. Verschillende getuigen hadden de man zien wegrekken, maar op dat

### Guido Tastenhoye

ogenblik kon men nog niet weten dat de vermoedelijke dader naar Nederland zou vluchten. Waarop werd toen gewacht om een grootscheepse opsporingsoperatie op het getouw te zetten door de robotfoto massaal te verspreiden en gerichte zoekacties uit te voeren in het Noord-Afrikaanse milieu via huiszoekingen, razzia's, en dergelijke meer ?

Wie is verantwoordelijk voor het feit dat zulks niet gebeurde ? Alleszins u niet, mijnheer de minister, aangezien u op het ogenblik van de feiten nog geen minister van Justitie was. Wie gaf het bevel om het onderzoek in mineur uit te voeren, zonder de gepaste middelen in te zetten ? Wie faalde terzake ?

Voorts had ik graag vernomen of de identiteit van de vermoedelijke dader - die gekend is - inmiddels internationaal is doorgeseind en of u reeds stappen ondernam om rogatoire commissies ter plaatse te zenden.

Mijnheer de minister, ik vroeg u reeds waarom u het niet overweegt een administratief onderzoek in te stellen omtrent de manier waarop de politionele diensten optraden tijdens de eerste uren en dagen na de moord. U beperkte zich echter tot het braafjes opdissen van de versie van de gerechtelijke politie, zonder een intern onderzoek te bevelen.

Zullen wij volgend jaar alweer de oprichting moeten eisen van een parlementaire onderzoekscommissie naar de manier waarop dit moordonderzoek moedwillig werd verknald ? Bent u bereid vooralsnog een grondig administratief onderzoek te bevelen naar de manier waarop dit falende moordonderzoek werd gevoerd ? Als u die vraag bevestigend beantwoordt, dan wil ik nog wel even wachten alvorens mijn geloof in de Antwerpse gerechtelijke politie te verliezen.

Inmiddels - dat wordt bevestigd door bepaalde bronnen - is het overduidelijk dat de verdachte wordt ingedekt door zijn Noord-Afrikaanse vrienden en familieleden die pertinent weigeren aan het onderzoek mee te werken. Toch gaat de gerechtelijke politie ervan uit dat er nog contacten zijn tussen de hier verblijvende Marokkaanse familie en vrienden en de verdachte.

Mijnheer de minister, na de moord hielden zowat vijfhonderd rouwenden een wake en uit protest tegen de onveiligheid in hun buurt hielden ongeveer driehonderd winkeliers de deuren de hele voormiddag gesloten. De wake was niet alleen het gevolg van de moord op Christel De Jongh, maar ook van de jarenlang ingehouden verzuuchtingen van de bewoners voor meer veiligheid, meer politiecontroles, tegen de verloedering en de leegstand en tegen de gettovorming.

Helaas kan niet worden gezegd dat de dood van Christel een signaal was om het beleid om te gooien. Zij is zinloos gestorven en dat maakt haar dood des te pijnlijker. Ik hoop, mijnheer de minister, dat u haar moordenaar snel voor de rechter kan brengen.

Tot besluit, mijnheer de minister, wens ik u de volgende concrete vragen te stellen.

Kunt u ons de huidige stand van zaken geven van het onderzoek, zonder uiteraard in te gaan op details die het verloop ervan zouden kunnen schaden - al klinken deze woorden sarcastisch na een dergelijke blunder. Bent u bereid alsnog een grondig onderzoek te bevelen naar de omstandigheden van het gevoerde moordonderzoek en de gestelde onderzoeksdaaden in de dagen en weken na de moord ?

Bent u gebeurlijk bereid de nodige sancties te treffen tegen de falende politiemensen ? Wat zult u ondernemen om het onderzoek een nieuwe impuls te geven, zodat de vermoedelijke moordenaar toch nog - en liefst zo snel mogelijk - voor de rechter verschijnt ?

Over welke juridische middelen beschikt de familie van de vermoorde vrouw om de falende gerechtelijke diensten ter verantwoording te roepen ? Het gaat toch niet op dat niemand ter verantwoording zou kunnen worden geroepen voor dergelijke blunders.

De heer **Hugo Coveliers** (VLD) : Mijnheer de voorzitter, het is niet mijn gewoonte om bij iedere interpellatie het woord te vragen, vooral omdat wij dan met allerlei kleinigheden worden geconfronteerd. Hier wens ik uitdrukkelijk te protesteren...

De heer **Guido Tastenhoye** (Vlaams Blok) : U noemt dat een kleinigheid ?

De heer **Hugo Coveliers** (VLD) : Laat mij uitspreken, mijnheer Tastenhoye. U weet niet wat u zegt en u weet nog veel minder wat ik heb gezegd.

De heer **Guido Tastenhoye** (Vlaams Blok) : U weet het zeker beter ?

De heer **Hugo Coveliers** (VLD) : Ja, en ik zal dat onmiddellijk aantonen. Ik wens dus te protesteren tegen het feit dat de heer Tastenhoye vindt dat hij omwille van enige wrijvingen tussen politiediensten in Antwerpen, een aantal mensen - hij is wel zo slim ze niet met naam te noemen - aan te vallen die niet alleen een zeer goede faam hebben, maar ook in het verleden hebben bewezen dat ze een aantal zaken kunnen oplossen. Het zou misschien goed zijn mocht de heer Tastenhoye eens kijken naar het oplossingspercentage van de moorden in het arrondissement Antwerpen, dan zou hij vaststellen dat het zeker niet lager ligt dan in andere arrondissementen.

De heer **Guido Tastenhoye** (Vlaams Blok) : Dat zal de familie De Jongh plezier doen.

De heer **Hugo Coveliers** (VLD) : Mag ik uitspreken, mijnheer Tastenhoye ? Ik denk dat u op een poujadistische manier misbruik maakt van deze zaak omdat u via uw bronnen - die moeten dan toch wel zo goed geweest zijn dat ze u volledig hebben ingelicht - perfect weet dat de uiteindelijke afronding van het onderzoek niet uitsluitend in handen van de Antwerpse gerechtelijke politie ligt. Ik vind het nogal sterk dat, hoewel men volgens hem blijkbaar weet dat de dader reeds vrij snel België zou hebben verlaten, de heer Tastenhoye toch nog zegt dat men onmiddellijk na deze feiten grootscheepse middelen had moeten inzetten tegen een bepaalde bevolkingsgroep. Ik ben ervan overtuigd dat, wil men in steden als Antwerpen inderdaad iets bereiken, men tegen illegale vreemdelingen iets moet gaan doen en tegen de mensen die profijt halen uit die illegale vreemdelingen. Ik denk niet dat men naar aanleiding van dergelijke dramatische feiten op die manier moet optreden. Ik denk niet dat het slachtoffer en haar nabestaanden worden geholpen op de manier die door collega Tastenhoye wordt voorgesteld. Dit behoort tot het globale beeld dat men van de veiligheid in de stad zou moeten hebben. Ik protesteer tegen het feit dat men hier onderduims mensen aanvalt die in het verleden hebben bewezen dat ze zeer goede speurders zijn en zeer veel zaken hebben opgelost.

Minister **Marc Verwilghen** : Mijnheer de voorzitter, mijnheer Tastenhoye, het antwoord dat u destijds hebt gekregen heeft u geen voldoening geschonken en het antwoord dat ik u zal geven zal u evenmin voldoening schenken en de reden daarvoor moet u in de eerste plaats voor een stuk bij uzelf leggen. Ik zal u ook zeggen waarom.

U hebt mij een document van uw interpellatie overgemaakt, dat ik heel nauwkeurig heb gelezen en geanalyseerd. Er staat geen enkele vraag in, wel een aantal beschouwingen. Ik hoor dat u nu een reeks vragen stelt, waarvan ik de pertinentie zelfs niet in twijfel wil trekken. Doch, hoe wilt u dat een minister u een antwoord kan geven als u de vragen die u wenst te stellen hem niet open en bloot op papier toevertrouwt ? Dit is de enige methode voor mij om ook uitsluitel te bekomen. Ik zou ook veel liever een precies antwoord kunnen geven op ieder van de door u gestelde vragen. Dan moet u die evenwel eerst op papier zetten. Zoek er dus geen onwil van mijnentwege achter. Ik heb op basis van het verzoek, zoals het is ingediend, met het parket van Antwerpen contact opgenomen. U zult begrijpen dat, als ik geen volledig antwoord krijg, ik voor een stuk gebonden ben door het antwoord dat het parket mij verleent. Als ik dus niet precies kan antwoorden op de vragen die u mij nu stelt, dan komt dat gedeeltelijk omdat ik hen niet heb kunnen vragen wat u beantwoord wenste te zien.

Mijnheer Tastenhoye, ik geef u de lezing van wat substituut-procureur des Konings De Bond mij heeft meegedeeld. Hij schrijft mij : "Mijn ambt nam onmiddellijk inlichtingen naar de stand van het onderzoek. Ik kan u dan ook verzekeren dat dit gerechtelijk onderzoek zeker niet op een amateuristische wijze wordt gevoerd, integendeel zelfs. Dit onderzoek is volop lopende, zowel in Nederland als in België. In het belang van het onderzoek, juist in de huidige stand van de zaak, is discretie absoluut noodzakelijk. Ik meld u nog uitdrukkelijk dat de onderzoekers geen opdracht kregen het onderzoek te boycotten, om welke reden dan ook".

U begrijpt, met zulk antwoord bent u, in het licht van wat u mij nu hebt gevraagd, niet gediend. Had u mij schriftelijk de vragen gesteld die u mij nu openlijk stelt, dan hadden wij ten minste bij het parket kunnen aandringen om een volledig en concreet antwoord te verschaffen.

Ik ga een stap verder. U weet dat in de Kamer vragen kunnen worden gesteld over het functioneren van de rechterlijke macht. Daarvoor kan een minister van Justitie worden aangesproken. Wat hij niet kan doen, is inzake het gerechtelijk onderzoek een soort bijkomend vorderingsrecht van een procureur des Konings waarnemen, of zich als een onderzoeksrechter in de zaak mengen. Dat is volstrekt onmogelijk. In uw interpellatie zegt u ten onrechte dat het mijn taak is om de moordenaar van mevrouw Christel De Jongh voor de rechter te brengen. Dat is de taak van de rechterlijke macht. Ik moet er wel voor zorgen dat de rechterlijke macht de middelen en mogelijkheden krijgt om haar taak, die ze van nature uit in de democratische rechtsstaat heeft gekregen, ook te kunnen uitvoeren.

Mijnheer Tastenhoye, mocht u mij vragen of ik bereid ben om een grondig administratief onderzoek te doen, dan kan ik u zeggen dat ik daar niet tegen ben, op voorwaarde dat de bronnen die u hebt vermeld, zich kenbaar maken.

De heer **Guido Tastenhoye** (Vlaams Blok) : Dat kan ik niet doen.

Minister **Marc Verwilghen** : Volgens mij hebben zij de plicht om de nodige medewerking aan de Justitie te verlenen opdat er oplossingen in deze zaak zouden komen. Pas dan zullen wij kunnen weten of er een geloofwaardigheid aan die bronnen kan worden verleend. Dat is best mogelijk, ik bestrijd dat niet. U geeft vage berichten over "mijn bronnen". U bent journalist van vorming. U weet wat bronnengeheim betekent. U zult dat waarschijnlijk ook niet willen prijsgeven. U zult toch ook van mij aanvaarden dat, indien u mij verzoekt om een administratief onderzoek naar de werking van een politiedienst te doen, ik ten minste over de elementen moet

## Marc Verwilghen

kunnen beschikken om dat te doen. Ik kan mij toch niet mengen in een soort afrekening die plaatsgrijpt tussen politiediensten. Ik zeg niet dat dat het geval is, maar dat zou het geval kunnen zijn. In die omstandigheden lijkt mij dat toch bijzonder moeilijk.

Mijnheer de voorzitter, ik kom tot mijn besluit. Ik wens de connotatie die nu door de interpellant aan dat gerechtelijk onderzoek wordt gegeven, niet bij te treden. Ik wil evenwel ook niet uitsluiten dat er problemen zouden kunnen bestaan, maar dan kan dat alleen op basis van daadwerkelijk controleerbare gegevens. Zonder dat is elke mogelijke tussenkomst uitgesloten.

Mijnheer Tastenhoye, ik heb u nu een antwoord moeten geven waarvan u strictu sensu kunt zeggen dat het uw vragen niet beantwoordt. Ik heb u ook uitgelegd waarom ik niet op uw vragen kan antwoorden. Als men een dergelijk interpellatieverzoek indient, mag men zich toch de moeite getroosten zo compleet mogelijk te zijn. Ik van mijn kant garandeer dat ik een zo compleet mogelijk antwoord zal geven. Hoe preciezer de vragen, hoe preciezer ik ook kan aandringen op een exact antwoord vanwege het parket.

De **voorzitter** : Mijnheer de minister, uw verzuchtingen zullen worden overgemaakt aan de Conferentie van voorzitters.

De heer **Guido Tastenhoye** (Vlaams Blok) : Mijnheer de minister, u hebt een antwoord gegeven, zoals u zelf zegt, binnen uw mogelijkheden. Ik had bij mijn interpellatieverzoek meer concrete vragen moeten voegen. Mijn grootste bezorgdheid is dat de twijfel wordt weggenomen of er al dan niet met dit onderzoek is geknoeid. Dit is meer dan een gerucht, dat de ronde doet in politionele kringen in Antwerpen. Dat moet worden uitgeklaard. U hebt vrij positief gereageerd op mijn verzoek om een onderzoek te bevelen. Ik wens u dan ook te vragen in welk opzicht het mogelijk zal zijn dat u een onafhankelijke instantie ermee belast om na te gaan of in dit onderzoek de correcte onderzoeksdaten werden gesteld. Kunt u mij in die zin een toezegging geven ?

De heer **Hugo Coveliers** (VLD) : Ik denk dat de minister een zeer uitgebreid antwoord heeft gegeven, zich baseerend op de elementen die hij heeft gekregen. Ik betreur het dat men hier twijfel en verdachtmakingen zaait en dat men zelfs geen concrete vragen durft te stellen.

De heer **Guido Tastenhoye** (Vlaams Blok) : Mijnheer Coveliers, houd er toch mee op.

De heer **Hugo Coveliers** (VLD) : U kan altijd klacht tegen mij indienen bij de onderzoeksrechter, want dat schijnt in uw partij de gewoonte te zijn.

Ik herhaal dat ik het nogal sterk vind dat men blijkbaar niet beseft dat een gerechtelijk onderzoek volledig rond moet zijn vooraleer men er om het even welk onderzoek naar kan voeren.

De heer **Guido Tastenhoye** (Vlaams Blok) : En de onderzoekscommissie naar de Bende van Nijvel ?

De heer **Hugo Coveliers** (VLD) : Dat waren inderdaad afgeronde dossiers.

De heer **Guido Tastenhoye** (Vlaams Blok) : Dat is niet waar ! Het tweede onderzoek is nog altijd open.

De **voorzitter** : Het Reglement bepaalt dat, bij interpellaties, drie leden het woord mogen voeren.

Minister **Marc Verwilghen** : Mijnheer de voorzitter, justitie en politie hebben elk een welbepaalde en omschreven taak. Als in deze diensten een disfunctie optreedt, moet men dit met duidelijke en concrete aanwijzingen kunnen aantonen. Op dat ogenblik kan de opdracht worden gegeven een administratief onderzoek in te stellen. Als het lid zijn bronnen niet kan of wenst prijs te geven, blijft alleen het vermoeden van disfunctie over. Ik ben bereid de elementen te onderzoeken op voorwaarde dat ik zekerheid heb over de correctheid van de bronnen.

*Het incident is gesloten.*

*L'incident est clos.*

## Mondelinge vraag van de heer Yves Leterme aan de minister van Justitie over "de justitiehuzen" (nr. 1105)

### Question orale de M. Yves Leterme au ministre de la Justice sur "les maisons de justice" (n° 1105)

- *Présidente* : Mme Jacqueline Herzet

De heer **Yves Leterme** (CVP) : Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, de uitbouw van justitiehuzen was een belangrijk element in de hervorming van de justitie na de Witte Mars. In het ondertussen vermaarde federale veiligheids- en defensieplan kondigt u aan dat de ontplooiing van justitiehuzen in elk van de 27 gerechtelijke arrondissementen zal doorgaan. De bestaande justitiehuzen moeten de nodige mensen en materiële middelen ter beschikking krijgen.

Een tiental dagen geleden deed iemand namens u denigrerende uitspraken over de justitiehuzen. Hij had het over desorganisatie in de sector van de justitiehuzen en wees uw voorganger met de vinger.

- *Voorzitter* : de heer **Fred Erdman**



**Yves Leterme**

Mijnheer de minister, ik wens een aantal concrete vragen te stellen met betrekking tot de dienst van uw departement die verantwoordelijk is voor de justitiehuisen. Is het normaal dat de personeelsleden van justitiehuisen die zich voor hun werk moeten verplaatsen gedurende een half jaar geen verplaatsingsvergoedingen hebben ontvangen? Naar verluidt zou dit te wijten zijn aan de niet-vervanging van het personeelslid met zwangerschapsverlof dat instaat voor de organisatie van die uitbetalingen. De niet-uitbetaling van de verplaatsingskosten en de niet-vervanging van een personeelslid kunnen niet verweten worden aan uw voorganger. Kunt u verklaren waarom het justitiehuis van Brugge vergeten werd in de lijst met rechtzettingen die werd opgesteld nadat was gebleken dat er een aantal fouten waren geslopen in de berekening van de kilometervergoedingen? Is volgens u de recent uitgevaardigde richtlijn dat het personeel van justitiehuisen geen contacten mogen onderhouden met de media verantwoord? Is het verantwoord dat personeel in de justitiehuisen die omwille van zwangerschapsverlof hun ambt tijdelijk neerleggen, niet vervangen worden? Is het correct dat er sprake is van dossieroverlast bij het personeel van de justitiehuisen? Ik meen te weten dat een maximum van 40 dossiers per justitieassistent was vooropgezet. Mijn laatste vraag is retorisch van aard. Hoe valt de vaststelling dat een aantal personeelsleden in de justitiehuisen hun werk moeten doen zonder te beschikken over een computer en dat een deel van de justitiehuisen niet over een aansluiting op het internet beschikt, te rijmen met een efficiënte werking van de justitiehuisen onder meer met betrekking tot hun functie van lagedrempel-informatie?

Minister **Marc Verwilghen**: Mijnheer de voorzitter, collega's, het plaatje dat we ons inbeelden bij het justitiehuis is absoluut niet zo fraai als het dikwijls werd voorgesteld. Ik twijfel niet aan de keuze die werd gemaakt om justitiehuisen een aantal taken te laten vervullen. Beweren dat de hele constructie reeds uit de grond is gestampt, goed gefundeerd is en degelijk werkt, is spijtig genoeg sterk overdreven. Dit heeft niet te maken met onvoldoende inzet van het personeel van de justitiehuisen maar met groeipijnen en een onderschatting van de moeilijkheidsgraad van de taken op het terrein. Dat is de vaststelling die ik heb gemaakt na mijn bezoek aan een aantal justitiehuisen.

Wat de verplaatsingsvergoedingen betreft, werden in januari 1999 al de kilometervergoedingen die de personeelsleden in december 1989 hadden gemaakt - op dat ogenblik was ik nog geen minister van Justitie - naar de dienst boekhouding van het departement opgestuurd. Op 25 januari 1999 gaf de inspecteur van Financiën zijn akkoord over het grootste deel van deze kilometercontingenten. De kilometercontingenten die later of laat-tijdig worden aangevraagd, worden sinds een paar jaar

en om praktische redenen na de zomervakantie door de administratie verwerkt. Deze aanvragen volgen dezelfde administratieve procedure. Tot en met de verzending staan die justitiehuisen in voor een correcte afhandeling van de aanvragen. Aangezien uw vraag de uitbetaling van verplaatsingsvergoedingen betreft, wens ik de aandacht erop te vestigen dat deze vergoedingen via het Rekenhof gebeuren. Het Rekenhof geeft de bank van De Post de opdracht tot uitbetaling over te gaan.

De heer Leterme heeft verwezen naar de lijst van rechtzettingen. Deze lijst bevat de tweede groep aanvragen die laat-tijdig of later werden ingediend en elk jaar na de zomervakantie worden verwerkt. Het justitiehuis van Brugge staat niet in deze lijst vermeld omdat hun aanvragen niet in orde waren. De directeur van het justitiehuis die een eerste controle moet uitoefenen inzake het "realistisch gehalte" van de kilometercontingent-aanvragen, was vergeten de aanvragen te ondertekenen. De ondertekening is verplicht. Het gaat hier niet om een rechtzetting noch een vergetelheid.

De derde vraag handelt over de contacten met de media. Er bestaat geen enkele richtlijn voor de justitiehuisen die deze materie regelt, laat staan een verbod.

Wat de vierde vraag inzake de niet-vervanging van personeelsleden met zwangerschapsverlof en de dossieroverlast betreft, verwijs ik naar het statuut van het rijksperoneel dat niet toelaat dat statutaire personeelsleden van wie de bezoldiging tijdens de duur van de afwezigheid ten laste van de werkgever blijft, vervangen worden tenzij het een detachering naar een ministerieel kabinet betreft. Men kan dit betreuren maar dat is het statuut. Gezien de jonge en overwegend vrouwelijke populatie in de justitiehuisen kan dit - zeker in de toekomst - voor de nodige problemen zorgen. Een zwangerschap duurt negen maanden. De directeur van een justitiehuis heeft ruimschoots de tijd om de lopende dossiers van de zwangere personeelsleden te verdelen onder de andere personeelsleden. De directeur van het justitiehuis moet ervoor zorgen dat de extra belasting op de andere personeelsleden tot een minimum wordt beperkt.

Ten slotte zal ik antwoorden op de retorische vraag. Bij mijn aantreden als minister van Justitie heb ik me eveneens de vraag gesteld hoe het mogelijk was dat de justitiehuisen op materieel vlak zo slecht waren uitgebouwd. Ik heb onmiddellijk de prioriteit vooropgesteld om de dienst justitiehuisen te voorzien van de noodzakelijke materiële middelen en personeel. De situatie van de justitiehuisen is een illustratie van de verwaarlozing die op het terrein moest worden vastgesteld. Op dit ogenblik beschikt niet elke justitieassistent over een computer. In de toekomst zal daar verandering in komen. In 1999 werden reeds 290 computers besteld, waarvan de meeste reeds in de justitiehuisen werden afgeleverd. In

## Marc Verwilghen

2000 worden 500 bijkomende computers besteld. Wat de aansluiting op het internet betreft, kan ik meedelen dat dit jaar en volgend jaar in al de justitiehuizen de noodzakelijke bekabeling wordt gelegd zodat elk justitiehuis over een eigen internetaansluiting zal beschikken. Op die manier wordt de operatie die vanaf het begin en a priori had moeten bestaan, alsnog ingevuld in de hoop dat de justitiehuizen in de toekomst zullen kunnen beantwoorden aan hun taak. Ik herhaal dat de instelling in se te waardevol is om ze niet met de nodige goede zorgen te omringen.

De heer **Yves Leterme** (CVP) : Mijnheer de voorzitter, ik stel met tevredenheid vast dat de minister de justitiehuizen een waardevol initiatief van de vorige ministers van Justitie vindt en hij de toenmalige beleidsintenties wenst te honoreren.

Wat de concrete werking betreft, ga ik akkoord dat het een nieuw project is dat nog groeipijnen kent. Wat de verplaatsingsvergoedingen betreft, legt de minister de schuld bij het Rekenhof dat zou talmen met de uitreiking van een visum voor de ordonnancering. Wat het justitiehuis van Brugge betreft, heeft de minister gewezen op de fout van de directeur. Mijnheer de minister, u hebt duidelijk gesteld dat er geen richtlijnen bestaan die contact met de media verbieden. Ik zal dit natrekken omdat ik op het terrein andere berichten heb opgevangen. U hebt niet geantwoord op de vraag inzake de dossieroverlast. U hebt gezegd dat de dossiers over de andere personeelsleden worden verdeeld. Dit moet, mijns inziens, leiden tot een grotere werkdruk.

Mijnheer de minister, u hebt beloofd werk te maken van een betere werking van de justitiehuizen. Hoe valt dit te rijmen met uw plan om de adviseur die op het departement verantwoordelijk is voor de organisatie van de justitiehuizen naar uw kabinet te roepen voor meer verheven opdrachten ?

Minister **Marc Verwilghen** : Mijnheer de voorzitter, ik wens te antwoorden op de twee concrete vragen van de heer Leterme.

Wat de spreiding van de werklust betreft, wens ik te beklemtonen dat mijn voorganger - die tot uw partij behoort - de beslissing heeft genomen om een werklust op te leggen die in de praktijk niet haalbaar is. Er moet een evaluatie volgen. Men kan van de mensen niet het onmogelijke eisen. Ofwel behandelt men een bepaald aantal dossiers dat men per dag aankan, ofwel overlaadt men mensen zodat ze verdrinken in het werk. Een goed justitiehuis is een justitiehuis dat zijn taken aankan en waar het perfect mogelijk is om de opgelegde werklust te halen. Deze problematiek zal deel uit maken van de evaluatie.

Mijnheer Leterme, u vraagt zich af of ik het wel ernstig meen met de justitiehuizen omdat ik de adviseur terzake van het departement naar het kabinet heb geroepen. Ik heb de adviseur in het kabinet binnengehaald om onder meer bijstand te verlenen in die aangelegenheden. Het moet me van het hart dat heel wat vragen inzake de justitiehuizen worden voorbereid door kabinetsmedewerkers van mijn voorganger. Men moet hier de vraag naar politieke connotatie durven stellen.

De heer **Yves Leterme** (CVP) : Het is een democratisch recht om de minister te ondervragen.

Minister **Marc Verwilghen** : Ik ontzeg u dat recht niet.

De **voorzitter** : Dames en heren, mijnheer de minister, ik herinner u eraan dat wij ooit planden om justitiehuizen te bezoeken teneinde de werking ervan te evalueren.

Wij kunnen ons niet meteen naar Brugge begeven, mijnheer Leterme, en wellicht zullen wij justitiehuizen uit de onmiddellijke omgeving aandoen.

*Het incident is gesloten.*

*L'incident est clos.*

**Mondelinge vraag van de heer Jo Vandeurzen aan de minister van Justitie over "het spanningsveld in hoofde van straathoekwerkers tussen de geheimhoudingsplicht zoals voorzien in artikel 458 van het Strafwetboek en de aangifteverplichting, zoals voorzien in artikel 29 van het Wetboek van Strafvordering" (nr. 1119)**

**Question orale de M. Jo Vandeurzen au ministre de la Justice sur "la tension dans le chef des éducateurs de rue entre le secret professionnel visé à l'article 458 du Code pénal et l'obligation de dénonciation visée à l'article 29 du Code d'instruction criminelle" (n° 1119)**

De heer **Jo Vandeurzen** (CVP) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, het is bekend dat de sector van de hulpverlening steeds meer wordt gesteund door het probleem van het beroepsgeheim, naarmate Justitie zich meer toespitst op kerntaken en vaker de bijstand vraagt van geneesheren en hulpverleners.

Het debat terzake kan worden gevoerd in het kader van het drugsbeleid, maar ditmaal wens ik meer in het bijzonder te hebben over de positie van de straathoekwerkers die, ingevolge de bestaande veiligheidscontracten, worden ingezet om in contact te treden met jongeren die vaak in ongeorganiseerd verband vertoeven in bepaalde wijken.

## Jo Vandeurzen

"Straathoekwerkers kunnen ressorteren onder de beschrijving van personen die uit hoofde van hun staat of beroep kennis dragen van geheimen die hen zijn toevertrouwd" was beschreven in artikel 458 van het Strafwetboek. Omwille van hun sociale preventieve opdracht moeten zij vertrouwensrelaties tot stand brengen met diegenen met wie zij moeten werken.

Hoewel de bepalingen van voornoemd artikel van toepassing zijn worden betrokkenen onderworpen aan een zekere druk - zeker wanneer zij gebonden zijn aan een veiligheidscontract - uitgaande van de burgemeester of de politie, om melding te maken of aangifte te doen van mogelijke strafbare feiten waarvan zij kennis zouden krijgen.

De problematiek van het beroepsgeheim van degenen die bijstand verlenen of betrokken worden bij een aantal opdrachten binnen justitie of het veiligheidsbeleid is reeds besproken geweest op het drugscongres.

Wat is de positie van de straathoekwerker met betrekking tot het spanningsveld tussen de geheimhoudingsplicht en de wettelijke aangifteplicht zoals bepaald in artikel 29 van het Wetboek van Strafvordering? Kan de straathoekwerker zich beroepen op het beroepsgeheim of is hij verplicht bepaalde informatie toch door te spelen? Meestal werkt een straathoekwerker niet alleen. Is het mogelijk dat het beroepsgeheim niet geschonden wordt als de straathoekwerker in de werkring bepaalde informatie bespreekt? Wordt het beroepsgeheim op dat ogenblik geschonden? Hoe moet er worden omgegaan met artikel 458 van het Strafwetboek en artikel 29 van de voorafgaande titel van het Wetboek van Strafvordering inzake de uitwisseling van informatie tussen straathoekwerkers en andere hulpverleners? Er heerst in de praktijk veel onzekerheid over dergelijk overleg en uitwisseling van informatie.

Minister **Marc Verwilghen**: Mijnheer de voorzitter, collega's, ik verhele niet dat het spanningsveld waarnaar de heer Vandeurzen verwijst een van de moeilijk op te lossen problemen is. Rechtsgeleerden hebben terzake nog geen definitief standpunt ingenomen.

Straathoekwerk behoort niet tot de bevoegdheid van de minister van Justitie zodat hij terzake geen richtlijnen kan opstellen voor de politiediensten en de burgemeesters die veiligheidscontracten met de overheid hebben afgesloten. De problematiek is bijzonder complex.

Het spanningsveld heeft te maken met de strafrechtelijke geheimhoudingsplicht zoals bepaald in artikel 458 van het Strafwetboek en de wettelijke aangifteplicht zoals bepaald in artikel 29 van de voorafgaande Titel van het Wetboek van Strafvordering. Ik moet u wellicht niet zeggen dat dit artikel bijzonder gevoelig ligt binnen de hulpverlening. Het antwoord op de vraag welk artikel

primeert, is niet eenvoudig. Het antwoord is echter van kapitaal belang om te weten op welke wijze de openbare ambtenaren - straathoekwerkers - belast zijn met een opdracht van hulpverlening, hoe ze hun vertrouwensrelatie met de cliënt vorm en inhoud kunnen geven en hoe ze behoorlijk moeten functioneren. Ik herhaal dat de standpunten terzake erg verdeeld zijn.

Artikel 458 moet, mijns inziens, primeren op artikel 29 onder de strikte voorwaarde dat men kennis krijgt van strafbare feiten binnen de context van de vertrouwensrelatie met de cliënt. Ik wens mijn standpunt toe te lichten. Artikel 29 houdt, mijns inziens, een morele verplichting in die strafrechtelijk niet bestraft wordt. Een tweede argument heeft te maken met de essentie en het doel van artikel 458 van het Strafwetboek dat ertoe strekt de mogelijkheid te creëren om in vertrouwen mededelingen te doen aan een vertrouwenspersoon. Als men ervan uitgaat dat artikel 29 primeert, kan geen enkele hulpverlener in overheidsdienst nog een vertrouwensrelatie met een cliënt opbouwen en gaat een massa absoluut noodzakelijke informatie verloren.

In die zin zou de aangifteplicht alleen primeren wanneer een hulpverlener kennis krijgt van misdrijven buiten zijn statuut als vertrouwenspersoon.

Ik herhaal nogmaals dat dit mijn standpunt is. Ik ben bereid deze zaak verder te onderzoeken en erover te discussiëren. Ik verwijs trouwens naar verschillende studies die daarover aan de gang zijn, onder meer een artikel van Herman De Wolf over het spanningsveld bij de aanpak van de criminaliteit in de steden, over vertrouwensagenten en straathoekwerkers met een wapenstok.

U merkt dan ook dat dit een moeilijke materie blijft. Dit zal op een bepaald ogenblik toch eens moeten worden uitgeklaard, hetzij door een duidelijke positie in te nemen in de rechtsleer of de rechtspraak, hetzij door het nemen van wetgevende initiatieven. Ik herhaal echter nogmaals dat dit niet de taak of de uitsluitende bevoegdheid van de minister van Justitie is, het is een heel complexe materie en een nog meer complex geheel.

De heer **Jo Vandeurzen** (CVP): Mijnheer de voorzitter, ik dank de minister voor zijn antwoord. Ik kan hem ook volgen wanneer hij zegt dat het hier om een heel delicate materie gaat. Ik kan hem ook volgen, althans indien ik het goed heb begrepen, wanneer hij bevestigt dat een en ander moet worden uitgeklaard.

Immers, hoe meer wij met de justitie een beroep doen op bijstand en medewerking van een aantal deskundigen buiten justitie, ik denk niet alleen aan de justitie-

## Jo Vandeurzen

assistenten maar ook aan alle anderen die daarbij kunnen als hulpverlener, gaat dit probleem steeds meer opduiken. Ik krijg de indruk dat vanuit het werkterrein steeds meer de vraag rijst naar de rechtszekerheid en de draagwijdte van dit artikel.

Ik ben het eens met de minister dat we daarover eens rustig moeten kunnen nadenken. Het is een delicate oefening. Het parlement heeft echter al bij vorige gelegenheden daar knopen in doorgehakt, misschien niet altijd even bewust van de relevantie van wat er op het terrein gebeurt. Als we het echter hebben over seksuele delinquentie en de mededelingsplicht van de hulpverlener of de geneesheer van de vraag of iemand al of niet de therapie volgt, dan hebben wij al uitspraken gedaan over de grijze zone van meldingsplicht, beroepsgeheim enzovoort.

We zijn daarmee de vorige jaren indirect en partieel bezig geweest.

Ik pleit voor een globale benadering en ik hoop dat we in deze commissie ooit eens de gelegenheid zullen krijgen om daarover rustig van gedachten te wisselen.

**Minister Marc Verwilghen :** Ik meen dat we daarvoor de gelegenheid zullen krijgen en die zal er vlug zijn. U weet dat het wetsontwerp met betrekking tot de strafrechtelijke seksuele bescherming van minderjarigen van caduciteit ontheven is. Een van de struikelblokken voor de Senaat is onder meer de materie van de toepassing van artikel 458 van het Strafwetboek. We zullen die materie uiteraard, zodra de Senaat een standpunt heeft ingenomen, hier opnieuw in de Kamer ter bespreking krijgen. Wellicht zal op dat ogenblik het debat opnieuw moeten worden gevoerd.

**De voorzitter :** Collega's, ik kan alleen maar hopen dat de collega's het Reglement stipt naleven en dat men met betrekking tot individuele dossiers geen verdere vragen meer zal stellen. Trouwens, ik zal er de voorzitter op attent maken, want het is hij die toelating geeft om dit op de agenda te plaatsen.

Indien u deze morgen naar de RTBF zou hebben geluisterd, zou u weten dat in deze zaak al een tweede dossier is afgehandeld.

**Minister Marc Verwilghen :** Mijnheer de voorzitter, ik wil er nog aan toevoegen dat men strafuitvoeringsrechtbanken krijgt waar de zaak ook zal worden behandeld, met de publieke mededeling van de motivering. Het is nu eenmaal eigen aan ons systeem dat de toegang en de inlichtingen die moeten worden verkregen, worden verkregen. Als minister van Justitie in deze omstandigheden hierop terugkomen, is een onmogelijke zaak.

*Het incident is gesloten.*

*L'incident est clos.*

## Mondelinge vraag van de heer Geert Bourgeois aan de minister van Justitie over "het af luisteren van GSM's tijdens Euro 2000 en de wettelijke basis daarvan" (nr. 1121)

### Question orale de M. Geert Bourgeois au ministre de la Justice sur "l'écoute de GSM lors de l'Euro 2000 et sur le fondement légal de celle-ci" (n° 1121)

De heer **Geert Bourgeois** (VU&ID) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, mijn aandacht werd gevestigd op een artikel in de weekendkrant met als titel "Politie wil GSM's af luisteren tijdens Euro 2000". Volgens dit artikel zou de Gemengde Inlichtingen- en Coördinatiecel, de GICC, die verantwoordelijk is voor de coördinatie van de politiediensten tijdens het voetbaltoernooi, als een van de belangrijkste wapens tegen het hooliganisme GSM's af luisteren. Als beschouwing voegt men daaraan toe dat mobiel telefoneren blijkbaar een van de sterkste wapens is van de moderne hooligan. Hiermee kunnen immers afspraken worden gemaakt en kan men snel mobiliseren en signaleren waar de politie zich bevindt. Men verwijst ook naar Nederland aangezien ook de Nederlandse politie er voorstander van zou zijn om in het kader van Euro 2000 het af luisteren van mobiele telefoons als werkmethode te hanteren. Ik geloof echter dat men in Nederland over een andere wetgeving ter zake beschikt. In hetzelfde artikel las ik eveneens dat het af luisteren van GSM's effectief zou worden opgenomen als één van de scenario's in het zogenaamde werkboek van de politiediensten voor Euro 2000.

Mijnheer de minister, ik heb terzake een aantal vragen omdat ik meen dat er een probleem kan ontstaan met betrekking tot de wettelijke basis hiervan. Kunt u bevestigen dat de Gemengde Inlichtingen- en Coördinatiecel in haar werkboek voor Euro 2000 het af luisteren van GSM's heeft opgenomen ? Dat wordt in het artikel bevestigd door de Genkse politiecommissaris. Bestaat hiervoor naar uw mening een wettelijke basis ? Ik meen dat wij hiervoor nog steeds moeten terugvallen op de wet op het af luisteren van telefoongesprekken. In artikel 90ter bepaalt deze wet wanneer er in het kader van een gerechtelijk onderzoek tot het aftappen van telefoongesprekken kan worden overgegaan. Hoe ver staat het met de plannen voor een wettelijke regeling van de bijzondere opsporingstechnieken waartoe naar ik aanneem dit soort observatie behoort ? Mijnheer de minister, ik meen dat u hiervan stilaan werk moet maken. De vorige regering heeft op 28 juni 1996 een actieplan opgesteld ter bestrijding van de georganiseerde misdaad. Het ging daarbij onder andere om de proactieve recherche die zou worden geregeld. Op 31 december 1996 is er ook een ministeriële rondzendbrief gekomen. Verder hebben we de wet-Franchimont goedgekeurd waarin uitdrukkelijke bepalingen zijn opgenomen omtrent proactieve recherche. Hier werd echter ook verwezen naar de bijzondere

**Geert Bourgeois**

wetgeving die moest volgen. De vorige regering heeft ook een aantal professoren opdrachten gegeven. Ik meen te weten dat dit onderdeel van het wetgevend werk aan professor Bosly werd uitbesteed. Hij heeft ter zake een voorontwerp opgesteld waarin hij ook het punt van de observatiemethoden behandelt. In uw veiligheidsplan lees ik dat ook u daar op een of andere manier werk van wil maken. De aanbevelingen terzake van de commissie dienen te worden uitgevoerd. Ik meen dat onder andere de Senaat daar in de vorige legislatuur werk van heeft gemaakt. De commissie die de georganiseerde criminaliteit heeft onderzocht is daar actief mee bezig geweest. Hoe ver staat het daar nu mee? We kunnen deze problematiek niet blijven benaderen op basis van een ministeriële richtlijn. Ik heb namelijk ernstige twijfels aan de wettelijkheid daarvan.

**Minister Marc Verwilghen :** Mijnheer de voorzitter, mijnheer Bourgeois, u hebt twijfels over de wettelijkheid. Ik deel uw twijfels terzake. Wat is nu exact het probleem? Het af luisteren van GSM's van een potentiële hooligan komt niet voor in het werkboek Euro 2000 van de gemengde inlichtingen- en coördinatiecel. Het idee is wel bij de voorbereiding van het dossier door de politiediensten gelanceerd als een theoretisch spoor in het kader van het bestrijden van georganiseerd relgedrag. Omwille van wettelijke en technische beperkingen is dat theoretisch spoor verlaten.

Zoals u terecht stelt, kan het af luisteren van telefoongesprekken niet proactief en is een mandaat van de onderzoeksrechter noodzakelijk. Het gaat trouwens om een zeer ernstige inbreuk op de bescherming van iemands privé-leven. Bovendien moet worden voldaan aan de vormvereisten die vervat zijn in de wet van 10 juni 1998 tot aanpassing van de wet van 30 juni 1994 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer, meer bepaald tegen het af luisteren, kennis nemen en opnemen van privé-communicatie en telecommunicatie.

Wij hebben de groei van deze wet meegemaakt in de Kamer. Wij hebben ook gezien hoe gevoelsgeladen deze materie is. Ik denk dat de wetgever een aantal juiste beslissingen heeft genomen en een aantal beschermingen heeft ingebouwd. Wil men overgaan tot het af luisteren van telefoongesprekken, dan moeten daar een aantal waarborgen en minimumvoorwaarden aan verbonden worden.

Ik kom nu terug op het probleem as such. Dit is opgenomen in het regeerakkoord en het staat ook in de beleidsnota Justitie. Het is eveneens opgenomen in het ontwerp van veiligheidsplan dat in het vooruitzicht is gesteld, waarin is bepaald dat de bijzondere opsporings technieken een wettelijke regeling moeten krijgen. Ik verwijs naar project 24 van het veiligheidsplan, dat stipuleert dat de bijzondere opsporings technieken als eerste in het rijtje wettelijke initiatieven aan bod komen.

De aanbevelingen in de parlementaire onderzoekscommissies - in het meervoud vermits het een slotsom was van meer dan een parlementaire onderzoekscommissie - om te komen tot een wettelijk kader moeten strikt worden opgevolgd. Zonder wettelijk kader blijft de nationale en internationale samenwerking van gerechtelijke en politiediensten bijzonder problematisch. Ik zal het studiemateriaal dat voorhanden is, evalueren. Dat studiemateriaal is opgesteld door professor Bosly en is overgemaakt als een van de vier opdrachten die moesten worden volbracht om een vervollediging van het wetboek van strafvordering tot stand te brengen. Dat is een van de opdrachten die ik heb gegeven.

Ik wil dat ook verklaren in het licht van de Europese ontwikkelingen. Een voorontwerp van kaderwet zal worden ingediend. Gelijktijdig zullen de vertrouwelijke rondzendbrieven van 1990 en 1992 moeten bestudeerd en waar nodig aangepast en geactualiseerd worden in het licht van de bevindingen die voortvloeien uit dit onderzoekswerk. Ik deel u ook mee dat een expertiseopdracht is uitgeschreven om de wetenschappelijke onderbouw van de bijzondere opsporingstechnieken in het algemeen en van het aftappen van de telefoon in het bijzonder te verzekeren. Ik kan u ook mededelen dat de werkgroep georganiseerde misdaad de toestand eind maart 2000 zal evalueren, hetgeen wellicht ook aanleiding zal geven tot een aantal aanpassingen die nodig zijn om deze wet optimaal te laten functioneren.

Ik kan kort en krachtig stellen dat het af luisteren van GSM's tijdens Euro 2000 niet kan binnen de aanvankelijk theoretische denksporen.

**De heer Geert Bourgeois (VU&ID) :** Mijnheer de minister, ik had dat antwoord verwacht. Ik keek uiteraard meer uit naar uw antwoord op het tweede deel van de vraag. In uw veiligheidsplan zegt u dat u er prioritair werk van wil maken. Ik zou u willen oproepen om dat daadwerkelijk te doen. U bent terzake nog niet zo lang bevoegd, maar u moet er toch stilaan werk van maken. Een wettelijke regeling mag niet langer uitblijven. U vermeldt terecht dat verschillende onderzoekscommissies die aanbeveling hebben gedaan. Ik heb de sterke indruk dat die circulaire voor een stuk onwettig zijn. Daarom vraag ik u om dit bij voorrang te evalueren, los van de wetgevende initiatieven.

Ik heb nog twee concrete vragen. U zegt dat u aan experts - zijn het interne experts of een extern bureau - opdracht hebt gegeven om de technische zaken te onderzoeken. Zult u voor uw wetsontwerp in verband met bijzondere opsporings technieken voortbouwen op het voorstel van professor Bosly of begint u op een nieuwe basis? Mij leek er nogal wat kritiek te bestaan op het voorstel van professor Bosly, dat als een zeer algemene, vrijblijvende, niet-praktische denkoefening werd beschouwd.

Minister **Marc Verwilghen** : Uw vragen zijn structureel, omdat daar de wettelijke onderbouw van de bijzondere opsporingstechnieken tot stand zou komen. Er bestaan nog vier niet-geregelde domeinen binnen de strafverordening : de internationale samenwerking, de proactieve recherche, de bijzondere opsporingstechnieken en het informantenbeheer, de pentiti en dergelijke meer. Die vier opdrachten zijn toevertrouwd aan professoren en mensen uit de praktijk. Wat de bijzondere opsporingstechnieken betreft, zijn het professor De Ruyver en professor Traest die zich daarover buigen. Zij zullen binnen de negen maanden een rapport afleveren. De opdrachten zijn gegeven. Ik hoop in dit najaar de teksten te krijgen, zodat we ze op de kortst mogelijke termijn kunnen bespreken.

De heer **Geert Bourgeois** (VU&ID) : De opdracht is in handen van twee nieuwe opdrachthouders ?

Minister **Marc Verwilghen** : Juist.

*Het incident is gesloten.*

*L'incident est clos.*

**Mondelinge vraag van de heer Yves Leterme aan de minister van Justitie over "de tegenstrijdige verklaringen van Justitie in het dossier autodiefstallen (bende van Roubaix)" (nr. 1124)**

**Question orale de M. Yves Leterme au ministre de la Justice sur "les déclarations contradictoires de la justice dans le dossier des vols de voitures (bende de Roubaix)" (n° 1124)**

De heer **Yves Leterme** (CVP) : Mijnheer de voorzitter, ik durf in alle bescheidenheid nogmaals een beroep doen op mijn recht om vragen te stellen in verband met een dossier dat ook vorige week aan bod is gekomen.

Mijnheer de minister, ik heb u vorige week gevraagd naar de stand van zaken van een zeer moeilijk dossier dat reeds zeer lang aansleept. In uw antwoord hebt u bijzonder hoopgevend nieuws gegeven voor een paar honderd slachtoffers van autodiefstallen die reeds lang op de teruggave van hun goed wachten. Ik heb u kort nadien gefeliciteerd met de werking van uw diensten.

Tot mijn verbijstering ontvingen die slachtoffers vorige week vrijdag een brief van de justitieassistent van de dienst Slachtofferonthaal bij het parket van de procureur des Konings te Kortrijk. In deze brief werd gemeld dat de berichtgeving in verband met de mogelijke teruggave van die wagens vals zou zijn.

Na enkele emotionele reacties te hebben opgevangen, heb ik uw diensten geraadpleegd. Op een bepaald moment hebt u zich via uw woordvoerster scherp afgezet

tegen de betrokken justitieassistent. Ik heb de betrokkene trouwens opgebeld en haar gevraagd wat er precies fout was gelopen. Uit haar antwoord bleek dat zij die brief had opgesteld in overleg met de procureur des Konings van Kortrijk.

Ik heb een aantal precieze vragen.

Ten eerste, heeft de bewuste justitieassistent op eigen houtje gehandeld ? Zo ja, waarop baseert u zich hiervoor ?

Ten tweede, hoe kan u de inhoudelijke discrepantie verklaren tussen de inhoud van de brief van de justitieassistent en de brief van de procureur des Konings aan de procureur-generaal van het hof van beroep te Gent indien de justitieassistent in overleg met de procureur des Konings heeft gehandeld ? Welke conclusies verbindt u aan dergelijke tegenstellingen ?

Ten derde, bevestigt u vandaag uw verklaringen van 15 februari toen u het had over het eerderdags vrijgeven van de betrokken wagens door de Franse justitie ? Kunt u de term eerderdags enigszins verduidelijken ?

Ten vierde, als u deze verklaringen bevestigt, vraag ik me af hoe u de andersluidende berichten verklaart die door de behandelende magistraat, de heer Vinçonneau, werden verspreid. Hij liet zich zeer sceptisch uit over uw verklaringen. Volgens hem is er niets veranderd aan de toestand. Deze wagens zullen pas vrijkomen na het proces. Hoe verklaart u die andersluidende verklaringen vanuit de Franse justitie ?

Ten vijfde, wat is de precieze draagwijdte van de recente wetswijzigingen waarnaar u hebt verwezen ? Deze wijzigingen kunnen toch een beslissende invloed hebben op de teruggave van de wagens.

Ten slotte, hoeveel slachtoffers hebben een brief ontvangen van de justitie-assistent ? Wat is de betekenis van de laatste alinea van deze brief ? De mensen worden immers opgeroepen om brieven te richten aan u en uw collega van Buitenlandse Zaken. Zou u zich niet persoonlijk tot de slachtoffers kunnen wenden zodat zij weten waar zij aan toe zijn ?

De **voorzitter** : Wanneer komen die wagens nu definitief terug ?

Minister **Marc Verwilghen** : Mijnheer de voorzitter, mijnheer Leterme, u zegt mij dat ik initiatief dien te nemen. U zegt mij dat ik als justitieassistent en tegelijkertijd als procureur des Konings moet optreden. U zegt mij ook dat ik moet optreden in naam en functie van de Franse magistraat die verantwoordelijkheid draagt voor het dossier, maar zo werkt het niet.

**voorzitter**

De realiteit is dat er op het terrein mensen zijn die de verantwoordelijkheid op zich moeten nemen. In dit geval is er een verantwoordelijkheid die opgenomen is door de procureur des Konings in Kortrijk. Hij heeft dat gedaan met assistentie van de consul-generaal van België te Rijsel. Daar zijn gesprekken rond gevoerd met de Franse autoriteiten. Als ik wens ingelicht te worden over de stand van zaken, dan gebeurt dit via de procureur des Konings. Dat is de gebruikelijke weg. Ik zal het zelfs specifieker stellen. Ik moet het doen via de procureur-generaal, in dit geval bij het hof van beroep te Gent. Hij neemt dan op zijn beurt contact op met de procureur-generaal des Konings te Kortrijk. Dat is nu eenmaal de piramidale constructie die moet worden gevolgd.

Mijn antwoord in deze zaak is gebaseerd op de gegevens die ik mocht ontvangen van de heer Denecker, die procureur des Konings is te Kortrijk. Om alle misverstanden te vermijden, zal ik u letterlijk het antwoord voorlezen dat ik gisteren mocht ontvangen van de heer Denecker in een fax van 21 februari 2000. Indien u dit wenst, zal ik u deze ter beschikking stellen. De fax houdt het antwoord in over de onverwachte wending die deze zaak aannam eind vorige week.

Ik citeer : "Gevolg op uw faxbericht van 21 februari 2000 onder referte zoals hierboven vermeld met de parlementaire vraag van volksvertegenwoordiger de heer Leterme betreffende een 200-tal personenwagens die in het kader van een gerechtelijk onderzoek in Frankrijk, te Rijsel in beslag zijn genomen, laat ik u hierbij de gevraagde informatie geworden. Hierbij zit ook een fotokopie van het verslag, alhier gehouden op 31 januari 2000, waarbij dit probleem besproken werd in aanwezigheid van de heer consul-generaal van België te Rijsel, de heer Muyle.

Eén : de dienst slachtofferonthaal heeft informatie gekregen van mijzelf, nopens de gedane besprekingen, doch de brief van 17 februari 2000 van de dienst Slachtofferonthaal werd mij niet ter goedkeuring voorgelegd, hetgeen een verkeerde interpretatie door Slachtofferonthaal zeker zou hebben vermeden. Deze brief waarvan hierbij een kopie zou zeker door mij geweigerd zijn qua inhoud.

Twee : de brief werd niet opgesteld in overleg met mij. Ik was er zelfs niet op de hoogte van dat er een brief was opgesteld, hetgeen ik op 17 februari 2000 omstreeks 18 uur van een journalist diende te vernemen.

Drie : De inlichtingen zoals reeds gegeven voor de eerste parlementaire vraag worden door mij volledig bevestigd.

Vier : Het is mij niet bekend dat een Franse magistraat de verklaringen van de minister van Justitie heeft tegengesproken. Wel kan ik duidelijk stellen dat deze zaak enkel en alleen de Franse gerechtelijke autoriteiten aangaat en het parket te Kortrijk enkel optreedt als centralisatie voor de slachtoffers naar het parket te Rijsel toe.

Vijf : De wijziging van de Franse wet in december 1999 dient te worden geïnterpreteerd door de Franse gerechtelijke autoriteiten in het kader van de vrijgave van voertuigen, de openbare verkoop tot consignatie van de opbrengst van de waardevermindering tegen te werken.

Zes : Van de 200-tal in beslag genomen voertuigen zijn er slechts een deel van Belgische eigenaars.

Zeven : Na overleg met de directeur van het justitiehuis wordt voortaan alle correspondentie aan visum onderworpen, zeker in dergelijke delicate aangelegenheid waar de brief aan mij diende ter goedkeuring voorgelegd te worden". Einde citaat.

Dit is dus de brief die ik mocht ontvangen via de geëigende weg. Zoals u merkt bevestigt de procureur des Konings te Kortrijk zijn elementen van antwoord van vorige week, dit in tegenstelling tot wat sommigen vorige vrijdag hebben beweerd.

Natuurlijk kan men slechts de informatie brengen die men via de geëigende kanalen verkrijgt. Dat is ook de reden waarom ik die zo precies mogelijk heb willen weergeven. Ik heb dat ook vorige week bij de vraagstelling gedaan. Ik doe het nogmaals. Ik ben ook bereid u de brief en de bijlage te bezorgen om duidelijk te stellen wat er exact gebeurd is en om eventuele misverstanden die er gerezen zijn definitief uit de wereld te helpen.

De heer **Yves Leterme** (CVP) : Ik dank de minister oprecht voor zijn antwoord. De zaken zijn nu duidelijk gesteld, zij het met die reserve dat de tegenspraak tussen de uitspraken van procureur Vinçonneau en het resultaat van de bijeenkomst van 31 januari 2000 blijft bestaan. Zoals de heer Denecker zegt komt het ons niet toe om de heer Vinçonneau terecht te wijzen of om uitleg te verzoeken, maar het blijft spannend afwachten wie gelijk heeft. Zal het een uitvloeisel van de bijeenkomst van 31 januari 2000 worden ? Zal dat dus effect hebben ? Of zal het de stelling zijn die men in Frankrijk nog altijd inneemt, namelijk dat er terzake nog altijd geen enkele wijziging is in het dossier ? U hebt de term eerdaags niet verduidelijkt. Ik zal het mij veroorloven om de volgende weken op eerdaagse en geregelde tijdstippen de vorderingen in het dossier opnieuw aan de orde te stellen.

*Het incident is gesloten.*

*L'incident est clos.*

**Mondelinge vraag van de heer Karel Van Hoorebeke aan de minister van Justitie over "de omzendbrief inzake de taakverdeling tussen de lokale en de federale politie" (nr. 1107)**

voorzitter

**Question orale de M. Karel Van Hoorebeke au ministre de la Justice sur "la circulaire relative à une répartition des tâches entre la police locale et fédérale" (n° 1107)**

De heer **Karel Van Hoorebeke** (VU&ID) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, de vorige minister van Justitie heeft in april 1999 een rondzendbrief uitgevaardigd waarin staat welke soort strafonderzoeken door de plaatselijke politie en welke door de federale politie moeten worden uitgevoerd.

De rondzendbrief is blijkbaar in eigenaardige omstandigheden verschenen, want in de pers heeft men hem omschreven als de geheime rondzendbrief inzake de taakverdeling tussen de politiediensten. Het is professor Hutsebaut die naar aanleiding van een colloquium deze geheime rondzendbrief naar buiten heeft gebracht.

Mijnheer de minister, ik zou van u een aantal verduidelijkingen willen krijgen. De rondzendbrief is uitgevaardigd op het ogenblik dat men volop bezig was met de herstructurering van de politiediensten en de gerechtelijke opdrachten. In welke mate is deze rondzendbrief, waarbij men een aantal opdrachten aan de federale politie en een aantal opdrachten aan de lokale politiediensten toewijst, in werking getreden ? Hebt u de taakverdeling, die destijds door uw voorganger werd opgelegd, gehandhaafd ? Het lijkt mij ook belangrijk te weten of u reeds de mogelijkheid hebt gehad om over te gaan tot een evaluatie van de doorgevoerde taakverdeling. Misschien is het nog wat vroeg, maar in het kader van de discussies die wij terzake in het verleden hebben gevoerd, is het nuttig na verloop van tijd te onderzoeken of de taakverdeling, die waarschijnlijk met het oog op een efficiënte werking is opgelegd, op het terrein wel degelijk wordt uitgevoerd.

Minister **Marc Verwilghen** : Mijnheer de voorzitter, collega Van Hoorebeke, de vraag is of het wel zo geheim is als men het voorstelt.

De ministeriële rondzendbrief van 16 maart 1999 en de begeleidende rondzendbrief van het College van procureurs-generaal van 16 april 1999, ook wel eens gemeenzaam de Col-6 genoemd, is in werking getreden op 20 april 1999.

Deze circulaire werd verspreid onder de magistraten en politiediensten en draagt geen bijzondere veiligheidsclassificatie, zodat bezwaarlijk kan worden gesproken van een geheim document. Er zijn documenten die deze classificatie wel dragen, maar de Col-6 niet.

Voornoemde rondzendbrief behandelt twee facetten, de organisatie van de gerechtelijke informatiehuishouding via arrondissementale informatiebureaus, enerzijds, en de verdeling van de opdrachten van gerechtelijke politie tussen de verschillende politiediensten, anderzijds.

De ministeriële richtlijn van 16 maart werd goedgekeurd door mijn voorganger, door het College van procureurs-generaal en ook door de drie politiediensten. Het is dus een document dat de algemene goedkeuring wegdraagt. De richtlijn werd uitgevaardigd op basis van het artikel 143ter van het Gerechtelijk Wetboek waarin het strafrechtelijk beleid mede vorm en gestalte wordt gegeven. Ze ligt in de lijn van artikel 153 van de wet van 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op 2 niveaus.

Dit is het artikel dat op zijn beurt het artikel 5 van de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt aanvult en de minister van Justitie gelast met het uitvaardigen van een richtlijn waarin de opdrachten van gerechtelijke politie worden bepaald. Ze worden prioritair vervuld door de lokale politie, door de gerechtelijke diensten en door andere diensten van de federale politie.

Het artikel 3 van dezelfde wet geeft een duidelijke richting aan die taakverdeling. Ik citeer : "De lokale politie verzekert op het lokale niveau de basispolitiezorg, meer bepaald alle opdrachten van onder meer de gerechtelijke politie die nodig zijn voor het beheren van de lokale gebeurtenissen en fenomenen".

Wat de federale politie betreft, verzekert deze over het gehele grondgebied, met inachtneming van de principes van specialiteit en subsidiariteit, de gespecialiseerde en superlokale opdrachten van gerechtelijke politie, evenals ondersteunende opdrachten voor de lokale politiediensten en de politieoverheden.

Die circulaire draagt nog steeds mijn goedkeuring weg, alsook die van het College van procureurs-generaal. Ik verwacht eerlang een evaluatie van het College van procureurs-generaal dat gelast is met het toezicht op de uitvoering van de ministeriële richtlijnen door de politiediensten. Ik denk dat de eerste verjaardag van de Col-6 ons wellicht zal toelaten deze evaluatie af te ronden en indien er aanpassing nodig zijn, deze ook door te voeren.

Mijn aanvoelen is algemeen dat diegenen die met die Col 6 moeten werken binnen magistratuur en binnen de politiediensten, zich daarin goed terugvinden en op een goede wijze kunnen samenwerken.

De heer **Karel Van Hoorebeke** (VU&ID) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik neem er nota van dat u de rondzendbrief van uw voorganger aanhoudt. Ik meen uit uw antwoord te mogen afleiden dat volgens de gegevens waarover u beschikt de taakverdeling op bevredigende wijze verloopt. U kondigt een evaluatie aan. Misschien is het goed dat zij ook in de commissie naar voren wordt gebracht. De taakverdeling die werd opgelegd heeft immers tot doel een efficiënte werking van de politiediensten te bewerkstelligen. Dan zou het nuttig zijn dat deze commissie zou kunnen opvolgen in welke mate dat het geval is.



De **voorzitter** : Te gepasten tijde.

*Het incident is gesloten.*

*L'incident est clos.*

**Mondelinge vraag van de heer Bart Laeremans aan de minister van Justitie over "de nakende vrijlating van de vijfvoudige moordenaar Horion" (nr. 1130)**

**Question orale de M. Bart Laeremans au ministre de la Justice sur "la libération imminente du quintuple assassin Horion" (n° 1130)**

De heer **Bart Laeremans** (Vlaams Blok) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, de vijfvoudige moordenaar Freddy Horion, die eenentwintig jaar geleden tot de doodstraf werd veroordeeld, zal eerstdaags vrijkomen, of liever, hij zal verschijnen voor de Commissie voor voorwaardelijke invrijheidstelling. Dit hing al enige tijd in de lucht en kwam onder meer ter sprake via een vraag van de heer Van den Eynde. Het is een van de tragische gevolgen van de wetswijzigingen van de vorige legislatuur, na de zaak-Dutroux. De wet op de voorwaardelijke invrijheidstelling werd toen gewijzigd. Hierdoor zouden ook de ergste misdadigers op een bepaald ogenblik het recht krijgen om automatisch voor vrijlatingscommissies te verschijnen en in een carrousel terechtkomen. Indien ze gedurende een bepaald jaar niet worden vrijgelaten, wordt hun zaak het jaar nadien automatisch geagendeerd.

Indien deze wet reeds vroeger had bestaan, zouden deze mensen in de praktijk dus niet na eenentwintig jaar verschijnen, maar reeds na veertien jaar, op het ogenblik dat zij in aanmerking komen voor de wet-Lejeune. Volgens die hypothese zou Horion misschien reeds vervroegd zijn vrijgelaten. Indien iemand jaarlijks voor deze commissie moet verschijnen en telkens weer wordt afgewezen, dan gaan de leden van de commissie zich op de duur nutteloos voelen.

Dat was onze stelling tijdens het debat in de vorige legislatuur. Op de duur heeft dit een perverse werking en leidt het bijna automatisch tot veel snellere vrijlating dan vandaag het geval is. Wij hebben ervoor gewaarschuwd dat ministers zich op die manier veel te gemakkelijk van een zaak kunnen ontdoen en hun handen in onschuld kunnen wassen. Bij dit soort criminelen, vijfvoudige koelbloedige moordenaars die niet eens uit passie hebben gehandeld, maar integendeel uit wrok tegen de maatschappij lukraak een gezin hebben uitgekozen, zou geen enkele minister van Justitie het initiatief nemen om ze vrij te laten. Door de nieuwe wetgeving, tot stand gekomen naar aanleiding van de zaak-Dutroux, is dit nu wel mogelijk. Dat is één van de perverse gevolgen daarvan.

Wij hebben vastgesteld dat de gevangene de minister heeft gedagvaard omdat het dossier was blijven liggen. Dat toont toch wel een zekere arrogantie aan. Verder hebben wij vastgesteld dat de familie van de slachtoffers in grote ongerustheid leeft. Dat is begrijpelijk aangezien die mensen opnieuw de visu met die man in contact zouden kunnen treden. Dit zou zeer grote trauma's verwekken en moet dus in elk geval worden vermeden. Experts verklaren dat dit soort kille moordenaars die uit wrok tegen de maatschappij handelen altijd een gevaar voor de samenleving blijven. Ik verwijs naar een autoriteit op dit gebied, psychiater Roger Debert die als expert optrad bij West-Vlaamse assisenzaken en hier ten zeerste voor waarschuwt.

Mijnheer de minister, wij hebben het dan ook nodig gevonden om u hier een aantal vragen over te stellen, mede gelet op het karakter van het probleem. Het gaat hier niet zomaar om een individuele zaak. Er zijn immers grote veiligheidsrisico's en de betrokkene heeft via zijn raadsman de pers ingelicht.

Mijnheer de minister, u bent in dit dossier gedagvaard. Blijkens een van de artikelen hebt u initiatieven genomen om de rechtszaak te doen stoppen en het dossier sneller te laten afhandelen. Ik had daar graag uitleg over gehad en geweten wat uw uiteindelijke advies in deze zaak is geworden. Hebt u een standpunt ingenomen ? Deelt u de mening dat dit soort koelbloedige moordenaars, bij wie uitdrukkelijk is vastgesteld dat ze uit wrok tegen de maatschappij handelen en lukraak vijf mensen uitkiezen die ze eerst fysiek en psychisch terroriseren om ze daarna koelbloedig om te brengen, een groot gevaar voor de maatschappij blijven opleveren, ook na 21 jaar celstraf ? Mocht de commissie overgaan tot voorwaardelijke vrijlating, wat tot de mogelijkheden behoort, denkt u dan dat Justitie over voldoende middelen beschikt en kan garanderen dat een groot risico voor de samenleving kan worden vermeden ? Wordt de veiligheid van de burgers en de familie dan gewaarborgd ? Door het regeerakkoord en de inhoud van het veiligheidsplan zal de wetgeving inzake de voorwaardelijke invrijheidstelling opnieuw gewijzigd worden. Bent u het ermee eens dat in bepaalde uitzonderlijke en extreme situaties de strafrechter in de mogelijkheid moet zijn om zeer zware criminelen levenslang uit de samenleving weg te houden door een onsamendrukbare straf ? Bent u het ermee eens dat dit in zeer uitzonderlijke gevallen moet kunnen of wilt u zo ver niet gaan ?

Minister **Marc Verwilghen** : Mijnheer de voorzitter, mijnheer Laeremans, ik heb in deze commissie reeds meermaals gezegd dat ik niet wens in te gaan op individuele dossiers van veroordeelden.

### Marc Verwilghen

Ik moet u wel toegeven dat de vragen die u mij naar aanleiding van dit dossier stelt het individuele dossier enigszins overstijgen. Gelet op het feit dat men zich in de pers over bepaalde aspecten van dit dossier heeft uitgesproken, lijkt enige verduidelijking mij aangewezen.

De wet op de voorwaardelijke invrijheidstelling bepaalt dat elke veroordeelde na drie negatieve adviezen van het personeelscollege het recht heeft om via de directeur van de gevangenis de voorwaardelijke invrijheidstellingscommissie te vatten. Het is niet omdat een dossier door de voorwaardelijke invrijheidstellingscommissie wordt besproken dat de procedure door het personeelscollege van de gevangenis is opgestart.

Wat uw concrete vragen betreft, zou ik het volgende willen antwoorden. Ik heb inderdaad moeten vaststellen dat er blijkbaar nog steeds een achterstand bestaat in de behandeling van bepaalde VI-dossiers door mijn administratie. Ik heb aan de directeur-generaal van het betrokken bestuur terzake een vraag ter verantwoording gesteld. Zijn antwoord heb ik nog niet ontvangen. Ik kan u in elk geval verzekeren dat in het dossier waarnaar u verwijst, geen bewuste vertragingstechnieken werden toegepast.

Wat betreft mijn advies in dit dossier zult u begrijpen dat ik daar momenteel niet wens op in te gaan. Ik wil de lopende procedure niet verstoren en de beslissing van de VI-commissie niet beïnvloeden. Met andere woorden, ik hou mij aan de rechtlijnige logica die in de aanbevelingen van de onderzoekscommissie werd opgenomen.

Ik ben van oordeel dat men het gevaar op recidive met betrekking tot bepaalde daders moet loskoppelen van de detentieduur. Het is niet omdat men een lange periode in hechtenis achter de rug heeft dat het risico voor de samenleving ook effectief is verminderd. Zo werkt het nu eenmaal niet. Het is aan experts in de forensische psychiatrie om uit te maken of er al dan niet een risico op recidive bestaat. Ik herinner u aan het feit dat in elk dossier een advies van de psycho-sociale dienst van de gevangenis is opgenomen. Een dergelijke dienst is samengesteld uit een maatschappelijk werker, een psycholoog en een psychiater.

Het is uiteindelijk de verantwoordelijkheid van de VI-commissie om op basis van al de adviezen te oordelen over het recidive-risico. De VI-wet is op dit vlak zeer duidelijk. Artikel 2 van deze wet bepaalt dat er geen contra-indicaties mogen bestaan - zoals het risico op het plegen van nieuwe feiten - die een ernstig risico inhouden voor de maatschappij.

Het belangrijkste middel dat de VI-commissie heeft om de veiligheid van de burger te verzekeren bestaat erin bijzondere voorwaarden op te leggen. Het is de taak van het openbaar ministerie en de politiediensten om de

veroordeelde bij zijn vrijlating te controleren. Mijn diensten zijn belast met onder meer de controle op de naleving van de voorwaarden zoals die door de VI-commissie worden opgelegd.

Wat het door u vernoemde dossier betreft, wens ik niet op die beslissing vooruit te lopen. Ik wil u wel meedelen dat ik het als mijn plicht beschouw om in elk VI-dossier streng toe te zien op de naleving van de voorwaarden die door de commissie werden bepaald. In die zin werden trouwens uitdrukkelijke instructies aan mijn administratie gegeven.

Het regeerakkoord bepaalt, ik citeer : "Voor personen die zich schuldig hebben gemaakt aan afschuwelijke misdaden, zoals geweldpleging en moord op kinderen, bejaarden, politie en werknemers die beroepsmatig met criminaliteit in contact staan, zal de samendrukbaarheid van de straf sterk worden ingeperkt". Ik kan u nu reeds meedelen dat op 1 maart de commissie Strafvuiteringsrechtbanken, Externe Rechtspositie en Straftoemeting van start zal gaan. Die commissie is samengesteld uit experts van de staande en zittende magistratuur, de advocatuur, de academische wereld en de administratie. Het is de taak van deze commissie de bepalingen van het regeerakkoord om te zetten in werkbare maatregelen. Naast de invoering van de strafvuiteringsrechtbanken is deze commissie ook belast met de wijziging van de VI-wet. We willen immers naar een volwaardige strafvuiteringsrechtbank evolueren die ook de nodige middelen bezit om haar taak uit te voeren. Zo moet ook een beroepsprocedure worden uitgewerkt tegen mogelijke uitspraken van deze strafvuiteringsrechtbanken. U weet dat momenteel niet in een beroepsprocedure is voorzien tegen uitspraken van de VI-commissies.

Ik wens deze commissie in alle sereniteit over deze problematiek te laten debatteren. Uit respect voor haar werkzaamheden zal ik dan ook niet ingaan op de discussie van de onsamendrukbare straffen, vooral niet naar aanleiding van een individueel en specifiek dossier. Vanzelfsprekend zal heel deze problematiek binnen de kortste keren in deze commissie opnieuw ter sprake komen. Trouwens, ik heb de nodige schikkingen getroffen om de wijziging van het grondwetsartikel 157 zo vlug mogelijk door te voeren zodat strafvuiteringsrechtbanken kunnen worden opgericht.

De heer **Bart Laeremans** (Vlaams Blok) : Mijnheer de minister, het Vlaams Blok heeft tijdens de bespreking van de wetgeving in de vorige legislatuur gewaarschuwd voor de aberraties. Het was, ons inziens, volledig verkeerd het risico als een van de enige criteria in aanmerking te nemen en niet de zwaarte van de feiten. Mensen kunnen dermate zware vergrijpen hebben gepleegd dat de enige oplossing levenslange opsluiting is, tenzij ze natuurlijk zeer zwaar ziek zijn en onmogelijk opnieuw onheil kun-

**Marc Verwilghen**

nen stichten. Levenslange opsluiting moet eveneens een afschrikkend effect hebben. Als dit soort moordenaars, die alle normenbesef hebben verloren, vaststellen dat men na 20 jaar opnieuw kan vrijkomen, werkt dit niet afschrikkend.

Het regeerakkoord en het veiligheidsplan willen de samendrukbaarheid van de straffen beperken. In uitzonderlijke gevallen moet men, mijns inziens, over de mogelijkheid beschikken om bepaalde mensen nooit meer vrij te laten. Alleen op die manier kunnen slachtoffers gerust worden gesteld. We zijn het er allemaal over eens dat iemand als Dutroux, die de publieke opinie zo erg geschokt heeft, nooit meer vrij kan komen. Een rechter moet dan ook bij de veroordeling zelf kunnen bepalen dat zo iemand nooit meer vrij kan komen. Dit oordeel mag niet geveld worden door een vrijlatingscommissie of een strafuitvoeringsrechtbank.

Het verheugt me dat er inzake onsamendrukbaarheid initiatieven zullen worden genomen. Het Vlaams Blok hoopt via de commissie voor de Justitie daarbij betrokken te worden en regelmatig op de hoogte te worden gehouden en niet op het einde voor voldongen feiten te worden gesteld zoals dit op dit ogenblik gebeurt met het veiligheidsplan. Ik hoop dat we ons niet zullen moeten beperken tot het goed- of afkeuren van een tekst van de regering.

*Het incident is gesloten.*

*L'incident est clos.*

**Mondelinge vraag van de heer Geert Bourgeois aan de minister van Justitie over "de doorlooptijd van de zaken in het Hof van Cassatie" (nr. 1133)**

**Question orale de M. Geert Bourgeois au ministre de la Justice sur "la durée de traitement des affaires à la Cour de cassation" (n° 1133)**

De heer **Geert Bourgeois** (VU&ID) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, het gaat hier om de doorlooptijd van de zaken in het Hof van Cassatie. Ik heb u dezelfde vraag op 9 november in een interpellatie gesteld. Toen kon u niet antwoorden. Wij hebben toen het jaarverslag besproken aan de hand van interpellaties. Het Hof van Cassatie bleef te vaag over de doorlooptijd om hieruit conclusies te kunnen trekken omtrent de opsplitsing van de doorlooptijd in Nederlandstalige en Franstalige zaken. Mijnheer de minister, ik heb toen onmiddellijk een schriftelijke vraag ingediend omdat u aan de hand van het jaarverslag niet kon antwoorden op mijn vraag, wat ik kan begrijpen. Mijn schriftelijke vraag werd ingediend op 9 november en ik meen dat de reglementaire termijn voor het antwoord voorbij is. Ik stel u deze vraag nu dus mondeling, met de bespreking van morgen enigszins in het achterhoofd.

Mijnheer de minister, ik neem aan dat u intussen de kans gehad hebt om één en ander na te gaan in het jaarverslag 1998-1999. Hieruit blijkt immers dat er een grote achterstand bestaat, vooral aan Nederlandstalige kant. Ik zet nog even de cijfers op een rijtje om de ernst van de zaak aan te tonen. In de eerste kamer waren er 1306 zaken te wijzen waarvan er 985 Nederlandstalig waren en slechts 321 Franstalig. Dat betekent dat er ruim 75% Nederlandstalige zaken moesten worden gewezen. In de tweede kamer waren er 1445 zaken te wijzen waarvan er 1145 Nederlandstalig waren. Dat betekent dat het om 80% Nederlandstalige zaken ging. De verhouding tussen gewezen arresten en te wijzen arresten bedroeg in de eerste kamer 552 tegenover 1306 en 1582 tegenover 1445 in de tweede kamer. Vooral in de eerste kamer is de toestand dus dramatisch. Ik heb toen een vraag gesteld omdat dit uit het jaarverslag niet blijkt. Het Hof van Cassatie maakt zich daar eigenlijk op een heel handige manier van af door te zeggen dat de doorlooptijd in de eerste kamer voor de Nederlandstalige afdeling zeer lang is en voor de Franstalige afdeling 18 maanden bedraagt. Bij de tweede kamer zegt men dat de doorlooptijd minder dan een jaar bedraagt. Hier zit ook de voorlopige hechtenis bij. Ook bij de derde kamer, die sociaalrechtelijke zaken behandelt, bedraagt de doorlooptijd minder dan een jaar. Vooral het onderdeel van de opsplitsing in Nederlandstalige en Franstalige zaken intrigeert mij.

Mijnheer de minister, ik hoop dat u intussen een antwoord hebt op de zeer eenvoudige vraag hoe lang de gemiddelde doorlooptijd van de zaken bij het Hof van Cassatie is per kamer en per afdeling.

Minister **Marc Verwilghen** : Mijnheer de voorzitter, collega's, ik zei aan collega Bourgeois dat zijn vraag een dag te vroeg werd gesteld omdat het antwoord dat ik hem terzake zal geven het antwoord is dat ik van de procureur-generaal van het Hof van Cassatie ontvang. Ik zal het u voorlezen.

Hij schrijft het volgende : "Met referte aan uw faxbericht van vanmorgen in verband met de mondelinge vraag van volksvertegenwoordiger Bourgeois heb ik de eer u hierbij een kopie te sturen van het antwoord dat ik op 22 oktober 1999 aan het kabinet heb doen bezorgen. In het verleden werden dergelijke berekeningen verricht voor een periode van 3 maanden. Daaruit blijkt dat zeker een week opzoekwerk door een lid van de griffie nodig is, waarna een lid van het secretariaat van mijn parket insgelijks over vijf werkdagen zou dienen te beschikken".

In de brief naar het kabinet, waarnaar zonet werd verwezen, werd het volgende meegedeeld : "Met referte naar uw fax van 21 oktober 1999, in verband met de mondelinge vraag van de heer Bourgeois over de gerechtelijke achterstand bij het Hof van Cassatie heb ik de eer u

**Marc Verwilghen**

mede te delen dat de gegevens tot antwoord grotendeels zijn opgenomen in het jaarverslag zelf. Wat de gemiddelde doorlooptijd van de zaak per kamer betreft, is het mij niet mogelijk u binnen de mij toegestane termijn antwoord te geven”.

Tot zover het antwoord van de heer Piret. Ik weet dat dit antwoord u uiteraard geen voldoening schenkt, maar ik denk dat de mogelijkheid die we morgen zullen hebben toch minstens een punt van discussie zal teweegbrengen. Het moet toch mogelijk zijn om exacte antwoorden op precies gestelde vragen te krijgen.

De heer **Geert Bourgeois** (VU&ID) : Mijnheer de minister, ik vind dit onaanvaardbaar en ik hoop dat u dat ook laat weten aan de procureur-generaal. Vermits in het jaarverslag staat dat voor de eerste kamer, Franstalige afdeling, de doorlooptijd achttien maanden bedraagt, neem ik aan dat het perfect mogelijk moet zijn om ook de doorlooptijd aan Nederlandstalige kant op te geven. Dat daar zoveel opzoekingswerk voor nodig is, lijkt mij totaal onwaarschijnlijk. Het Hof van Cassatie is een voorbeeld van informatisering en bovendien, als het manueel zou moeten gebeuren, dan zie ik niet in dat dit kan voor de Franstalige zaken en niet voor de Nederlandstalige.

Ik denk dat men die zaken niet wil bekend maken. Ik moet u zeggen dat de Nederlandstalige magistraten in het Hof van Cassatie de werkdruk ook beu zijn. Als men bekijkt hoeveel arresten zij wijzen, dan ziet men toch wel dat daar een wanverhouding is.

In de eerste kamer worden, ondanks de pariteit, 68% van de arresten gewezen door de Vlaamse raadsheren en in de tweede kamer 55%. Die werkdruk op de magistraten is enorm hoog en niettemin is er een heel grote achterstand. Ik schat dat die gemiddeld 3 jaar bedraagt aan Nederlandstalige kant. Het lijkt mij ongehoord dat men daar niet op antwoordt. Ik zou vragen dat ik morgen de kans krijg om die vraag bij voorrang te formuleren en ik vind dat de minister zijn ongenoegen daarover zou moeten uiten tegenover de procureur-generaal bij het Hof van Cassatie.

De **voorzitter** : Collega's, ik dring erop aan dat alle leden morgen tijdig aanwezig zouden zijn voor het onderhoud met de delegatie onder leiding van de eerste voorzitter en procureur-generaal van het Hof van Cassatie, dat op hun vraag met gesloten deuren zal plaatsvinden.

*Het incident is gesloten.*

*L'incident est clos.*

- *De openbare commissievergadering wordt gesloten om 12.20 uur.*

- *La réunion publique de commission est levée à 12.20 heures.*